

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti ena kovanica ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto . . . . . 15 K
 10
 5
 Posamične številke stanejo 10 vin.
 „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob nedeljah „Kazipot po Goriskem in Gradščanskem“ in „Kazipot po ljubljani in krajskih mestih“, dalje dva-krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštnih vozov“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.
 Naročnine sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7, I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Naročila brez dopolnjenih naročnine se ne oziramo. Klasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za vsako vrsto in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
 Naročnine in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.
 „PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1.60.
 „SOČA“ in „PRIMOREC“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos Verdi, Peter Krelbelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matinssi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Dolilno gibanje.

Naš kandidat je Alojzij Štrekelj!

(Iz Avbera.)

Skoro popolnoma že zrujavelo pero iz kmetске obćine smo siljeni rabiti, in met posestnik po poklicu dolžan je v teh merah odložiti plug in motiko ter prijeti kje, kajti dovolj stoletij smo orali in sečili, da so nam drugi želi. Zato pa vidimo, da pridnost brez pravca gospodarstva je nezanesljiva. Nam kmetom so pa do sedaj došla drugi gospodarili in kako? — Kaže nam preteklost in sedanje gorje.
 Časi so resni. Mar hočemo dalje še karljivo orati in ob času žetve pustiti (ne proficjskim hlapcem desetine pobirati) ampak ustiti si ukazovati: Ko omlatiš, prodaj, če preseš, in plačaj z gotovim denarjem, kar nalože oni sveti, dobri in res zase učeni poslanci, katere nam klerikalizem in vlada pošilja ovencane z vsemi „vrlinami“ kakor neke male bogove.
 Stojimo spet pred držaynozborskimi votavami, a tudi za sedanje volilno dobo ni ta klerikalizem, črv našega mozga, zgubil poguma kajti kmeta v svoje namene, potapljači ga in izstavi duševno in gmotno v sužnjosti srednjega veka s svojo zvito politiko in volilno agitacijo, dasi jim učiteljica skušnja v obraz kriči: Stojte! Kje imate vest, učitelji vere, dobro veste, da se kmet davkoplavevalec zvija in kriči pod bremenom davkov, a vam to še ni dovolj, vsilili ste nam pred šestimi leti polanca, ki je pomagal na to breme še nekaj milijonov kot povišanje duhovniških plač naloži, — ker pa veste, da ta Gregorčič, ki z obkladanjem davka v državnem zboru kmetu vrote deli, nima več prevelikega zaupanja pri nas kmetih, pogodili ste drugo struno, katera sedaj iz debelih grl poje: Dr. Labarar mora biti naš državni poslanec, on zna, a ve in je učen. Ali suho in žilnato kmetško slo naj pa zbere svoje sile v odgovor: „Vaš naj bode, saj za vas je, in kar je za vas, a nas kmeteni.“

Imamo za naše volilne okraje torej dva kandidata, katera si, dragi kmetovalci, resno in pravočasno oglejmo.
 Kaj je Laharnar? Glavar je bil med nami, ki nas je pestil. Še se ga spominjamo. Pravi pa in lovi: „Izstopim iz službe, da bodem imel proste roke“. Vidimo pa, kmetovalci, da s tem bi se le suknja vladna slekla, koža pod njo pa ostane prejšnja. On je vladen, in kar je za nas še slabše, klerikalni, aristokrat, ki našega stanu ne pozna.
 Kaj pa Štrekelj? Ni treba, da Ti ga, dragi kmet, na široko opisujem, spomniš se takoj, da Ti je ta že pred 18 timi leti Tvoje vinograde preiskoval in filoksero sledil, krepko vspodbujal Te k pravočasni rešitvi proti nji z amerikanko, ki je Ti še poznal nisi, in poznej do danes so bili njegovi neomahljivi nameni pomoči kmetu-trpinu. Mož je resen, značajan, ki je že kot deželni poslanec pokazal in dokazal, kako mora delati nevstrašljiv in prost mož.
 Nesramni klerikalni listi agitirajo in blatijo moža ter iščejo sredstev, a našli niso drugega proti njemu, kakor to, da govorijo o nezmožnosti. Pa le pretiravajo. Mi ga pa poznamo, mu zaupamo, ga bodemo 14. maja volili in smo si v svesti, da nam bo kot državni poslanec vedel, znal in hotel več pomagati kot vsi dosedanja vsiljeni klerikalni poslanci. Sliši se povsca med kmeti: Izvolimo si ga iz svoje srede. Ta pa je Alojzij Štrekelj! Mi ga poznamo, on nas pozna tako, da lahko rečemo za 6 let: imeli smo dobrega poslanca, imamo ga pa sedaj izkušnega, krepko podprtega in ne potrebujemo klerikalnih učenih egoistov.
 Mi pa veselo zaorimo 14. maja: živio Alojzij Štrekelj!
 Otresimo se jarma, zbudimo se vsaj zdaj, ko imamo nekoliko več pravice.
 Naš poslanec bo Alojzij Štrekelj!
 Kmet.

Cerkljanom.

Kadar se preseli na višje povelje popolnoma absolutistične hierarhije kakšen njen „demokrat“ v drugi kraj, obnaša se navadno

vsaj v začetku mirno in služi svojemu duhovniškemu poklicu, a pri g. dr. Knavsu ni tako. Ta bivši misijonar in spe ter bivši urednik „Prismojenca“ polastiti se je hotel kar v začetku čitalnice ter zagospodovati v njej. Čitalnica g. dr. K., izobraževalno društvo pa politični pop, klerikalizem, t. j. brezpogojna nadvlada duhovščine vsepovsod oziroma združitev vere s politiko, pa veda! Kje je tu kavzalna zveza?
 G. dekan, kateri je na Livku ob ustanovitvi bralnega društva v cerkvi priporočal mladeničem žganje pitja namesto čitanje časopisov in knjig ter toliko časa hrulil, dokler ni društvo prepadlo, ta abstinent bi bil hotel imeti torej prvo in zadnjo besedo v cerkljanski čitalnici, katera naj bi mu služila edino v poneumnemanje članov in v politične svrhe.
 Čemu prepovedati čitanje knjig in časopisov, čemu zavirati izobrazbo? Ali se bojite prave ljudske izobrazbe ter menite, da je ljudstvo tako brezumno, da ne bi znalo samo razločevati resnice od laži? Od prvega do zadnjega vzdihljeja hočejo biti klerikalni pandurji izključni varuhi uboge kmečke pare v vsakem oziru; v osebnem občevanju, v šoli in posebno s pridigami, obeljenimi večinom s političnimi in kvantarsko „modernimi“ oevirki, dresirajo in pripravljajo ljudi za svoje ultramontanske namene. Radi tega boj proti šoli in njenim predstaviteljem, boj proti izobraževalnim samostojnim društvom, boj proti samostojnemu mišljenju, boj proti zdravemu človeškemu razumu, katerega nam je vendar Bog vstvaril. Klerikalnega podrepnika duševno obzarje ne sme segati čez domači prag, meriti pa mora v farovž, če seže čez prag, on ne sme vedeti prave resnice o tem, kar se godi v deželi, državi, na svetu, slepo mora verovati še bolj budalostnim in neresničnim posebno političnim nunčevim izvajanjem.
 Dasi je rekel Krist, da „moje kraljestvo ni od tega sveta“, vendar hočejo biti naši politični popje edini vladarji v občini, deželi, državi in sploh na svetu; v dosego tega namena jim služijo najgusnejša sredstva. Vendar vsak pritisk povzroči odtisk. Pridobitev, katere je priboril svobodomiselnai duh tekom

časa, ter zdravega človeškega razuma, ne ugonobi še bolj jezični svetopisemski doktor. Izobraženo ljudstvo pozna, da ne preti veri, pač pa brezmejni duhovski nadvladi nevarnost, da se hierarhija, katera je v pričetku proklela moderno državo, sedaj izdaja za najbolj demokrasko z edinim namenom, da se vzdrži na površju ter slepi svet z ljudsko voljo.
 14. maja nam dokaže, ali je v Cerknem ljudstvo g. dekan, ali so volilci. Nekdo.
Shod v Solkanu.
 Na hitro roko je bil sklican shod narodno-napredne stranke v Solkanu. V nedeljo predpoldne so raznašali vabila za popoldne. Shod je bil javen. Udeležba je bila obilna, kajti Mozetičeva dvorana se je skoro napolnila. — Došlo je tudi nekaj mladičev, ki niso še volilci, toda že — socialisti.
 Shod je otvoril predsednik izvrševalnega odbora A. Gabršček. Predsedoval je potem mizarski mojster g. Boškoin, ki je imenoval reditelje.
 Govornik A. Gabršček je razpravljaj najprej o postanku socialne demokracije in kje so za njo ugodna ter morda tudi opravičena tla. Pobijal pa je opravičenost takega gibanja med goriskimi Slovenci. — Razpravljaje o razmerah v deželi je pozival tudi vse narodne Solkauce, naj 14. maja t. l. pometejo z Gregorčičevo in „Slogino“ nesrečno politiko ter volijo le napredne kandidate. — 14. maj bodi mejnik med starimi grehi in novo dobo dela in vsehov; potem nas bo čakal še dan boja za deželni zbor, ko moramo za vselej obračunati z doslej gospodujočo stranko. — Govornik je razpravljaj razna vprašanja nad poldrugo uro. Zborovalci so mirno in pazljivo sledili vsemu, kar so slišali, — na kar je bil shod zaključen, ker se ni oglasil nihče za besedo. — V Solkanu bo še jeden shod, na katerem se predstavi tu. g. kandidat.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje
 „Treh mušketirjev“.
 Francoski spisal:
ALEXANDRE DUMAS.
 (Dalje.)
 — In vi, kmetavsi, nadaljuje Mousqueton, ostanite gospodu grofu ter mu izkažite vse časti, kot se odobi, jaz pa grem naznanit Monseigneurju njegov shod.
 Nato je splezal s pomočjo dveh usmiljenih duš na konja, Planchet pa, ki je bil bolj priročen, je pomagal sam na svojo žival; potem pa se je ustil Mousqueton po trati proti vходу, in počasni je govoril bolj za moč nego za dobre noge konjeve.
 — Ah! to so začenja dobro! pravi d'Artagnan; tajnosti, nič zavijanja, nič politike ni tu; tu se mejajo ljudje na vse grlo, jokajo od veselja, vidim komolec, široke obraze; da, zdi se mi, da je celo narava vsa praznična, da je drevje namesto v etjem in cvetjem pokrito z majhnimi zelenimi rožnati trakti.
 — In meni, pravi Planchet, meni se zdi, da mi nihaja v nos najslajši vonj po pečenki, da vidim kurarje, ki se postavljajo za plot, da nas vidijo, ko pojemo mimo. Ah! gospod! Kakega kuharja mora imeti gospod Pierrefonds, on, ki je že poprej tako rad dobro jedel, ko se je še imenoval samo Porthos!

— S oj! pravi d'Artagnan: strah mi vzbujáš. Če je vse res tako, kot se zdi, potem sem izgubljen. Tako srečen človek nikdar ne pusti svoje sreče, in ničesar ne opravi pri njem, kakor nisem ničesar opravil pri Aramisu.
 XIII.
Kako se je prepričal d'Artagnan, ko je našel Porthosa, da bogastvo še ne osreči človeka.
 D'Artagnan je preskočil ograjo ter stal tako prav pred grajskim zidom; ravno je stopal s konja, ko se je prikazal pred vrati nekaj velikan. Bodimo pravični in povejmo, da je d'Artagnanu pri vsem njegovem egoizmu poskočilo srce veselja, ko je ugledal to visoko postavo in ta bojeviti obraz, ki mu je vzbudil spomine na hrabrega in dobrega človeka.
 Stekel je k Porthosu ter se vrgel v njegove roke; vsi posli so stali v krogu, primerno oddaljeni, ter gledali prizor z neko ponižno radovednostjo. Mousqueton je stal v prvi vrsti ter si brisal oči; ubogi dečko ni še nehaj jokati od veselja, odkar je bil spoznal d'Artagnana in Plancheta.
 Porthos je prijel prijatelja za roko.
 — Ah! kako veselje, dragi d'Artagnan, da vas zopet vidim, je vskliknil z glasom, ki je prešel med tem časom iz baritona v močen bas; torej me vendar niste pozabili?
 — Vas pozabil! ah! dragi Vallon, kdo bi mogel pozabiti na dneve svoje lepe mladosti, na udane prijatelje, na skupno prestane nevarnosti! ni ga trenutka najinega prijateljstva, ki bi ne oživel v mojih mislih, sedaj, ko vas zopet vidim.

— Da, da, pravi Porthos ter skuša podeliti svojim brkam tisto nekdanjo koketnost, ki so jo bile izgubile v samoti, da, storili smo svoje v svojem času, in marsikaterikrat smo zmešali štrečno tistemu ubogemu kardinalu.
 In vzdihnil je. D'Artagnan ga je pogledal.
 — Vsekakor pa, nadaljuje Porthos s hrepenečim glasom, bodite mi dobro dešli, dragi prijatelj, pomagali mi boste najti moje nekdanje veselje; jutri pojedva na zajce v moje poljane, ki so prekrasne, ali pa na srnjake v moje lepe gozdove: imam štiri hrte, ki veljajo za najbolj lahkonože v okolici, in četo lovskih psov, kakršnih ne dobite dvajset milj na okrog.
 In Porthos je zopet vzdihnil.
 — O, o! si misli na tihó d'Artagnan, torej naš veseljak vendar ni tako srečen kakor bi si kdo mislil? Potem pravi glasno:
 — Toda pred vsem me predstavite gospej Vallon, spominjam se nekega prijaznega povabila, katero ste mi blagovolili poslati, in spodaj je zapisala tudi gospa nekaj vrstic.
 Porthos je v tretje vzdihnil.
 — Izgubil sem pred dvema letoma gospo Vallon, pravi, in kakor vidite, sem še vas potrđ od te izgube. Vsled tega sem tudi zapustil svoj grad Vallon pri Corbeilu ter prišel na svoje posestvo Bracieux, kar me je pripravilo do tega, da sem kupil tudi to le posestvo. Uboga gospa Vallon! Ni bila sicer preveč ravdušna ženska, toda končno se je vendar privadila mojim sitnostim in mojim muham.
 — Po tem takem ste bogati in prosti? vpraša d'Artagnan.
 (Dalje pride.)

Skrunjenje cerkve v politične namene.

(Iz Lokve na Krasu.)

Živimo v dobi volilne agitacije, kaj ne, g. urednik. „To ve že vsak otrok“, boste rekli. Prav imate, to res ni več tajnost niti za otroke, in zaradi tega ve tudi naš g. kaplan. In lotila se ga je vrzlca. Začelo ga je tresti. Vzvišena naloga ga čaka, naloga preobračanja ubogih, po brezverskih liberalnih zaslepljenih ljudih, ki ne vedo in ne morejo pojmiti, kako dero brez vzdržka naravnost v žrelo pogubi in propasti. Skrbi ga ubogo ljudstvo, katerega otroke bodo izpreminjali brezverci kmalu v živino, ne da pozna svojega Stvarnika, prepovedali jim bodo častiti Boga, vrgli jim bodo iz sol križ, simbol njihove vere, naredili jih bodo sužnje greha in pekla, ker jim obljublajo svobodo. — Svoboda — ironično se je nasmejal g. kaplan pri tej besedici, prebrskal naglo vse svoje leksikone in ni je našel v njih. Videl je nadalje s svojimi duševnimi očmi vso neznosno bedo, ki pridrvi čez uboge katoliške družine, videl, s kakimi demonskimi izrazi in svojih obličjih se zapuščata zakonska, ki sta živela toliko časa v sreči in nesreči drug drugemu na strani, verno deleč žalost in veselje. Tam v ozadju te prikazni je stal pa sam g. Štrekelj, bodoči naš poslanec, ter zrl zmagoslavno na te svoje žrtve. In dalje je trajala prikazen, pohujšanje se veča dan na dan, ljudstvo gazi vedno globlje v svoj pogin — bliža se konec sveta! — Tu pa zgrabi g. kaplana sveta jeza — ne do tega ne sme priti. Še ni vse izgubljeno; še je čas rešiti narod gotovo propasti. Rok do sodnjega dneva je sicer kratek, (le do 14. maja t. l.), a kaj ne izvrši trdna moška volja. Torej srčno v boj, visoko vihteč zastavo z devizo: blagor in rešitev ljudstvu, ter preteč smrt demonskim Štrekljem. — Sklep je torej storjen, vzvišen in idealen, treba ga je torej realizirati. In v resnici, začetek te realizacije je sedaj, ko vam to pišem, gospod urednik, tudi že srečno dokončan.

Bilo je drugo nedeljo po velikonoči, ko se je oznanjalo lokavskim vernikom raz prižnico s patetičnim govorom, v katerem se je zrcalil strah za ubogo, v nevarnosti se nahajajoče ljudstvo, da naj se ogiblje veri sovražnih listov in časopisov, ki sejejo med ljudstvo bedo in nesrečo, ki kradejo človeškimi srem edino svetinjo, t. j. vero. Zopet in zopet je odmevala visoka pesem po lokavski cerkvi, kako da skrivajo razni sovražniki (detto liberalci) v plašč bigotizma le nevero, kako da se trosi pod to krinko med ljudstvo brezboštvo in peklenko sovraštvo do vsega, kar sliši na ime katolicizem. In da podeli g. kaplan svojim besedam gloriozno neomajana dejstva, podal je za dokaz izjavo, kako da so izgubili vsled slabih listov in časopisov o priliki gradnje panamskega prekopa ameriški ubogi prebivalci čez osemsto milijonov. (Ob tej priliki so nam stopile vsem navzočim solze oči, tako so se nam smili ubogi milijonarji.) In zopet refren: Varujte se slabih listov in časopisov, nakar je sledilo priporočilo na vzgledne katoliške časopise à la „Domoljub“.

Toda dovolj tega, o čemur je vsakdo prepričan, da so to cvetke najboljše kvalitete, presajene iz klerikalnih časopisov na posvečena tla lokavske cerkve. Svetovali bi pa nekaj g. kaplanu: prvič, da naj pretaka te krokodilove solze rajši doma v svoji sobi kot pa na prižnici, in drugič, da naj bo ta njegov začetek reševanja ubogega ljudstva obenem tudi konec. Če mu je res na srcu narodov blagor, naj pove enkrat ljudstvu, da ni res to, da je duhovnik vsemogočen gospod, da zna „panati“, ustavljati kravam mleko, delati točo itd. itd. Na te vraže, ki izvirajo iz klasičnih srednjeveških razmer, in ki tvorijo dovolj jasen argument, kako malo da store razni duševni očeti, da bi reševali duše res iz teme nevernadi in z mote, na te vraže, ponavljamo, pozabljajo nači duhovniki preradi. Zakaj da pozabljajo, vedo dobro, toda vemo tudi mi.

„Čim bolj tavaš ti, nesrečno ljudstvo, zapeljavano po slabih listih in časopisih, v temi neznanja, tem boljše za naše bisage“, tako si mislite; je-li, predragi psevdohumanisti!

Laški kandidat za Gorico.

V nedeljo se je vršil v tukajšnjem gledališču shod na vabila, na katerem je bil proglašen kandidat za Gorico župan dr. Fr. Marani. V gledališču je bilo ono navadno občinstvo, katero dobimo po vseh takih shodih; zlasti obilo trgovskih pomočnikov.

Bo mbig je tožil, da Slovenci v mestu napredujejo, zlasti gospodarsko, ter da bodo kmalu gospodarji Gorice (Trg uslužbenci: Mai, mai!) Marani je povedal, da je Italijan ter da tak ostane. (Velikansko odobravanje!) Govorili so končno še o tem, da če postavijo laški klerikalci v Gorici kandidata, naj pojdejo vsi drugi tisoči Italijanov volit Maranija.

Fon in adjunkti.

(Iz Gorice.)

Gospod Fon ima vže prakso v uživanju dijet. Vprašajte pri sodnih uradnikih. — Po navadi nadomestujejo sodnike v hribih adjunkti. Fon se je na ustulil pri g. Defacisu in odnesel vse adjunktom. Lansko leto je lepo živel z družino v Bovcu in Kobaridu — letos je bil v Červinjanu in Bovcu. X.

Dolilni shod na Vogrskem.

V nedeljo dne 21. t. m. se je na Vogrskem vršil na prostem javen shod. Udeležilo se ga je okoli 300 ljudi. Shod je otvoril dr. Levpušček. Na njegov predlog je bil izbran predsednikom g. Blaž Sedevec, nadučitelj in posestnik na Vogrskem. Pozdravivši v prisrčnih besedah mnogobrojne došle, je predsednik dal besedo dr. Levpuščku. Le-ta je v krepkih besedah ožigosal postopanje klerikalne stranke in dr. Gregorčiča v deželni in državni zbor; preočil zborovalcem, kako so pod vodstvom tega „ljubljenca“ naroda vsled znane njegove zveze z dr. Pajerjem interesi slovenskega ljudstva na Goriskem in gospodarskem in političnem oziru bili potisnjeni vedno bolj v ozadje, tako da so se slednji naši narodni nasprotniki — računajoči na zvesto sodelovanje Gregorčičevo in njegovih kimovcev — upali na dan z zloglasnim novim deželnozbornim volilnim redom, ki naj bi za vselej zapečatil osodo slovenske dvotretjinske večine; da je treba stranki, ki je na take načine zapostavljala koristi slov. naroda na Goriskem, odvzeti možnost se nadaljnega škodljivega njenega delovanja s tem, da ji volilni odtegnje vse zaupanja ob sedanjih državnozbornih in poznejših deželnozbornih volitvah. Viharna pritrjevanja od strani poslušalcev so jasno kazala, da so jim bile besede govorjene iz duše. Ob proglasitvi kandidata gosp. Mihe Gabrijelčiča je priklopelo navdušenje do vrhunca. „Proč s klerikalci, proč s klerikalnim kandidatom, živio naš poslanec Gabrijelčič“ je zaorilo po zborovalnem prostoru ter v kali udušilo opozicijo vogrskega župnika Berlota, njegovega meznarja in peščice, ki sta jo bila pripeljala s seboj. — Nato je povzel besedo dr. Janc, ki je temeljem neizpodbitnih številk pojasnil, kako hlapčevsko je klerikalna stranka z dr. Gregorčičem na čelu tlačnila dr. Pajerju, da je mogel tisočake in stotisočake dovoljevati za več ali manj nepotrebne potrebe furlanskim krajem, dočim se je določevalo slovenskemu delu v primeri le drobtinice v obliki malenkostnih podpor, tako nekako za pesek v oči volilcem.

Govorniku so zborovalci opetovano burno pritrjevali in hudomušne opazke so padale na župnika Berlota, kateremu so bile številke kar sapo zaprle. — Dr. Janc je nadalje pojasnil, v kak položaj bi prišla dvotretjinska slovenska večina, ako bi zadobil Gregorčič-Pajerjev deželnozborni volilni red vjše potrdilo ter slednjič pozval navzoče, da 14. majnika izrečejo na naslov klerikalne stranke svečano obsodbo s tem, da vsi kot en mož izvolijo kandidata n. n. lj. stranke, g. Miho Gabrijelčiča (navdušeno vsklikanje).

Konečno je dr. Levpušček navzoče opozoril na posamezna volitvena določila, na kar je predsednik ob splošnem navdušenju zaključil shod. —

Pred zaključkom shoda je menda name-raval župnik Berlot zahajati govorniškega konja, toda naj bo hvaležen previdnosti predsednikov, da mu ni dal prilike izpostaviti se ogorčenosti zborovalcev.

Shoda obeh strank na Bukovem.

V nedeljo je sklical dr. Knavs imenom klerikalne stranke volilni shod takoj po maši. Shod je bil z a u p e n. Našteli smo vsega skupaj 46 zborovalcev, Bukovcev prav malo, večina iz Orehka in Cerkna, vmes najmanj 10 naprednjakov. Shod otvori dr. Knavs in si obdržal predsedstvo sam, grozeč z zaporom 6

meseč vsakmur, ki bi motil shod. (O dr. Knavs, prečitajte vendar enkrat postavo!) Nato govori kaplan Sok o svobodni šoli, češ, da imajo judje in framazoni društvo, ki hoče brezversko šolo, ki hoče pokvariti ljudstvo in da so naprednjaki tudi taki judje in framazoni. Povedal ni niti jedne resnične besede. Značilna pa je bila njegova izjava, češ, klerikalizem in katoliška cerkev sta isto! (Vidi se, da Sok niti klerikalnega „Slovenca“ ne čita, ker sicer bi ne mogel izpregovoriti take neumnosti.) Poslušalci so se dolgočasili in ko je končal, je vse molčalo kakor grob. K besedi se oglasi na to dr. Dinko Puc, katero mu Knavs tudi da ves perpleksen. Govornik poudarja, da je prista narodno-napredne stranke in mora zato zavrniti vse laži, katere je nagromadil kaplan. (Dr. Knavs: Bomo dokazali!) Laži boste dokazali?! (Knavs: Iz Vašega programa) Dr. Puc potegne iz žepa brošuro narodno-napredne stranke in mu jo vrže pred nos: Tu ga imate! Nato govori dalje. Knavs išče brezvspešno po knjižici. Sedaj začne vpiti kaplan: „Kdo mu je pa dal vabilo?“ „Saj res“, oddahne si dr. Knavs, ter dene prst na čelo, „kdo mu je pa dal vabilo? Jemljem vam besedo in pozivljem, da zapustite shod“. Dr. Puc protestira ves ogorčen proti temu nasilju, češ, da se boji dr. Knavs resnice. Pozove nato navzoče, naj se udeležijo naprednega shoda popoldne in zakliče dr. Knavs: Na svidenje na našem javnem shodu! — Potem govoril je še dr. Knavs in priporočal dr. Gregorčiča. „Shod“ končal se je brez navdušenja. Zunaj stalo je nekaj naprednjakov, ki so klicali: „Živio dr. Gruntar!“ Dr. Knavs moral se je še enkrat blamirati! Skočil je k enemu ter mu rekel: „Jaz Vas aretiram!“ „Prosim“, je odgovoril mož in mu pomolil obe roki, na kar je Knavs odšel rdeč kakor purman.

Ob 2. popoldne sklican je bil javen napredni shod pri Čeliku. Že eno uro prej pa so bili prenapolnjeni vsi prostori, tako da so morali ljudje stati pred okni in v veži. Bilo je nad 100 ljudi. Zato je dr. Puc otvoril shod že ob 1 1/2. Ožigosal je najprej postopanje klerikalcev, ki z lažmi agitirajo pri volitvah, bojijo pa se, da bi kdo jim ne povedal resnice. Po zaupnih shodih skušajo slepariti ljudi. Nato je v obširnem govoru črtal pogubno delovanje klerikalne stranke, potem razložil program nar.-napredne stranke, ter zavrnil odločno laži, ki so se govorile na dopoldanskem shodu. Kandidat nar.-napr. stranke je dr. Gruntar. (Navdušeni dolgotrajni živio-klici). — Nato povoze dr. Puc, naj se zglesi k besedi tudi nasprotnik, ako je kdo navzoč, ker on se ne boji resnice. Nihče se ne oglasi, na kar konstatira dr. Puc, da se je Knavs zbal pritina shod kljub pozivu! — K besedi se oglasi še tehnik Brelih, ki pozivlje Bukovce, naj se volitev udeleže kompaktno in jedino, kajti tudi cerkljanska občina mora postati enkrat napredna in dr. Gregorčič mora nazaj v „seminar“. — Mej govornik navdušenjem in živio-klici na dr. Gruntarja zaključil na to dr. Puc ob 3. pop. shod, ki je bil nasproti klerikalnemu shodičju sijajna manifestacija, da je Bukovo napredno.

Dva klerikalna shoda

sta bila v nedeljo v Sovodnjah in Opatjemselu. V Sovodnjah je bilo 110 oseb. Kremžar je farbal, da izbrisejo kmetom posojila »katoliški« poslanci, da država izplača kmečke dolgove itd. Kandidat Fon je pravil, da je kmečki sin ter v uradu pravičen. Na shodu ni bilo nikakega navdušenja, marveč so zmajevali z glavami, vedoč, kako imajo klerikalci ljudi za norca. — Izmed 110 oseb je bilo 25 iz Št. Andreža, 15 iz Mirna, 10 mladoletnih; naprednih volilcev je bilo 25. Dolgočasen shod je skončal tako, da v Sovodnjah ne bo žel pšenice gospod Fon!

V Opatjemselu je bil shod bolj buren. Ko sta prišla Kremžar in Fon v Opatjesele, sta prašala, kje je Jelen. V prijazen pozdrav se jima je reklo, da sta se imela informirati poprej. Slednjič sta vendar našla Jelena. Na shodu je bilo okoli 150 ljudi, tretjina teh za klerikalce. Ugovarjalo se je glasno. Ko je kurat Kos predstavil Fona ter zahteval, naj mu zakličejo: Živio! ga ni ubogala nobena ovčica. Ko so vzdigavali roke, jih je vzdignila tretjina. Kremžar je govoril nekaj o krivicah. Klerikalci so krivi — je bil odgovor. Na trgu je odmevalo klicev: Živio Gabrijelčič! Ko so zalili lavorike v farovžu s teranom, je pri odhodu Fonovem kar grmelo klicev: Živio Gabri-

jelčič! Ljudje so delali komentar med in naprednim shodom, in Fon je odne prepričanje, da bo slaba zanj dne 14. tudi v Opatjemselu! Sam Kremžar mu bo mogel pomagati!

Dva velika shoda

je priredila narodno-napredna stran v nedeljo, in sicer v Kojskem in Sv. Luciji.

V Kojskem je bilo nad 400 volilcev na shodu. Predsedoval je župan Obljubek. Govorila sta kandidata Miha Gabrijelčič in dr. Treo. Zborovalci so z navdušenjem sprejeli kandidaturu Gabrijelčičovo. Dr. Treo je poljudno odklanjal očitjanje nasprotne stranke, da je narodno-napredna stranka, proti veri Ves čas je vladalo na shodu lepo glasje. Vsi bodo volili Gabrijelčiča, je bil lep, impozanten shod! Vsa Bricem!

Pri Sv. Luciji je bil v nedeljo pop. velik shod, katerega se je udeležilo okoli 400 volilcev. Govorili so kandidata dr. Gruntar, dr. Franko in Vrtovec iz Tolmina. Zborovalci niti navdušeni za kandidata dr. Gruntarja. Na shodu je vladalo veliko s ko ogorčenje proti Gregorčiču, kateremu so nadeli ime: Pajerjev Udeležili so se shoda tudi možje Kala, iz Loma itd. Shod se je vršil najlepšem redu in zaključil z velikanskim navdušenjem za kandidata dr. Gruntarja.

DOPISI.

Iz Šempasa. — V „Primorcu“ št. 15. 12. t. m. smo čitali popravek našega župnika Lebana. Popravek? Pa kakšen? Za počt. celo klobaso na krožniku nam je poslal. Šempasci pa smo dobrega „želodca“, da je hrustamo, samo se bojimo, da se kateri smeha ne zaduši? Ni naš namen, po njih se kavsati s tem Lebanom, se ne sploh pa ta popravek nas je prisilil, da ga podučimo, kam ga je vodil naš Blaz naprej pa se nam od srca smili! Popravek sestavljen od druge roke, to je oblikovna tajnika, ali ga je nalašč tako sestavil, da potem za hrbtom smeje g. županu ali ga rečeček Leban ni imel pri roki slovnice, ko je prepisal to veliko delo.

„Stuarni“ popravek pa ne odgovarja resnici, ker naš Leban kaže s prstom na Opatjansko stran; tam se gradi cesta čez Vogrsko do Višjedrage, tu je v resnici g. Turšk (župan Polje Torej) voditelj gradnje. Ni pa nič ceste, ki se gradi iz Šempasa čez Šempasko „gmajno“ do Vogrskega, koje je „vorarbeiter“. Vidite „Cencek“, da je res, kar smo mi pisali, kar ve že v Šempasu vsak otrok. Prosim Vas, povejte nam, pa ste Vi pravzaprav pri tej gradbi? Vi šete dneve, Vi plačujete delavce, ter ako niso po volji, jih tudi ne sprejmete v delo.

Opozarjamo Vas, da smo pripravili imeni na dan, z imeni delavcev, ki jih hotel sprejeti v delo; sprejel ste jih pa hotel ko je župnik posredoval. Vidite torej, da „stuarni“ popravek je izmišljen. Prišlo pa vse isto, kar je bilo v dopisu povedano. Zvijate tedaj, ko ni več mogoče, saj dosti: kronce pa „čast“, ko ste se sam zbil, da vam ni drugo, nič, samo da denar. Lep mož, kaj ne.

Povemo vam javno, da ne hodite s takimi popravki na dan, ker sicer smo morani, pokazati še lepše reči o Vas. Pismo tako hudobni, čeravno smo „neverni“ kot nas imenuje Vaš prijatelj Grča. Mi pustimo, bodite le tam v naročju Blaz.

Vseedno pa g. župan poglejte malo okoli; Vi prej tak naprednjak, sedaj v Grčev! Vemo, da vam je gradnja, da Vas bodo volili v krajni cestni odbor, da ako niste pristopili k njih stranki, so žugali, da izgubite delo pri cesti. Torej glejte malce, kje ste sedaj, v družbi kakih ljudi, da vam imenujemo nekatere vaše tatorje.

Znan nam je slučaj od nedelje, ko dva pijana župnikova priganjača naspada vasi jednega našega mladeniča. Zakaj? Zato, ker je bil na Veliki Otavi. Res lepo to za župnika, da ima take ljudi za svoje tatorje, vemo pa, da je vlekel na shod župnik ljudi po krčmah tudi glavni agitator g. župnik, vprašamo Vas, ali Vas ne

medica srama, ko slišite, da taki ljudje delajo za Vas? Vsaki pošten človek se izogiblje teh „pravih“ katoličanov, samo Vi g. župnik, Vi jih podpirate. Škandal! Sramota. Namen posvečujo sredstva. Le tako naprej g. župnik, v tem znamenju, potem zmaga je Vaša?! Največji bogokletneži; to so Vaše orožje proti nam. Mi vam to orožje iz srca privoščimo ter se župana po vrhu; vsi skup. nas ne preostite, da bi ne korakali naprej po začrtani poti: vse za omiko svobodo i napredek! Vam ključemo že sedaj: prihodnost je naša. Ko ljudstvo spozna, ko izprevidi, potem pač vam ne preostaja nič drugega kot z Gregorčičem skupaj imeti spomin na prošle krasne dneve ter peti: Sic transit gloria mundi!...

Iz Rihemberga. — Naš g. župnik poučuje „krščanski nauk“ v šoli. Pretačeni teden je, kakor se pripoveduje, poučeval neko posebno snov. Pripovedoval in razlagal je otrokom nekaj čudno smešnega. Tako je že razmišljen, da misli, da ima pred seboj volilce — v šoli med otroki. Najprej se je lotil poslancev.

„Kmetje so še tako neumni, da volc take poslance, kateri delajo za svoj žep in samo za svoj žep! Taki poslanci so pa tudi brezverski, ki nič ne verjamejo itd. Tudi ministrov ni izpustil. Ministri so vsi dolžni — judom. Kdor je dolžan, se pa boji, in tako se boje tudi ministri judov in morajo delati, kakor jim ljudje ukažejo. Če ne bo katoliških poslancev na Dunaju, bodo delali drugi poslanci, kar jim bodo ministri ukazali. Bati se pa mora res za to, da je postavil takega organista, ker se še pred otroki v šoli izgovarja. Pravil jim je oni dan, da se ljudje jezijo nanj, ker je vzel takega organista. On pa že ve, koga je vzel. Organist se je učil v Gorici in je bil njemu nasvetovan od škofije. Stare babe iz Rihemberka se sedaj jezijo, ker ne morejo več poskakovati po taktu v cerkvi in se cingati, kakor so to delale pod prejšnjim organistom. Če gre sedaj slabo v cerkvi, bo šlo že bolje, ko se pevci nauče. Takih organistov pa on ne mara, kateri se vlačijo po veselicah in jih prirejajo. Tudi fantov, kateri se učijo peti sedaj, on ne mara. So preneumni. Če bi take vzel, bi mu gotovo vsi rekli, da je neumen. Najbolj neumni ljudje v Rihembergu smo v Vasi, pri Birsih in pri Mravljevih. (Na vrhu so pametni!! O Pedercih se niti ne govori!! Ti so prave ovčice, katere ubogajo.) Kdor ne uboga slepe — ta je neumen. Omenil je tudi o „svobodni šoli“. Liberalci hočejo vzeti križ iz šole. Če ga vzamejo, bodo morali ljudje plačevati krš. nauk itd. itd.“

G. urednik! Prosil bi Vas nekaj! Pojasnite mi, zakaj smo sezidali novo, veliko šolo. Ali zato, da se otroci naši tam vzgajujejo v verskem in pravem duhu, ali zato, da se pravi otrokom stvari, katerih še mnogi, mnogi odrasli ne razumejo? Križ iz šole — tak krš. nauk! Kako nasprotstvo! Meni se zdi, da ga nekateri sami mečejo. Meni se tudi zdi, da bi bil to greh, dasiravno ne spadam h klerikalcem. Po njih vera gor, po njih dol. Če se otrokom vceplja mesto nauka take budalosti v glavo, kaj se more šele govoriti in delati na skrivnih shodih tu pa tam. Pfuj!

Domače in razne novice.

Proti novemu deželnozbornemu volilnemu redu je sklenilo protest občinsko starišinstvo v Sedlu dne 14. t. m.

Istotako sta sklenili protest občinski starišinstvi v Ajbi in Ročinju.

Smrtna kosa. — V Št. Andrežu so pokopali Ernesta Kuzmina, ki je napravil lani maturo na tukajšnjem gimnaziju.

Dr. Žlindra — velik berač. — Na shodu klerikalcev v „Unionu“ v Ljubljani je dne 14. t. m. dr. Žlindra s publicim svojim patosom naglašal: mi smo pa delali za narod, a smo ostali berači. Te besede so tako hinavstvo, da se mora njim nasproti konstatirati dejstvo, iz kojega je razvidno, kakšen berač da je dr. Žlindra. Pred 4 leti je kupil beraški gospod dr. Žlindra od grofa Kotulinskega veleposestvo v rateškem okraju na Kranjskem za 650.000 K, to je šestkrat sto petdeset tisoč kron in je takoj plačal na kup znesek 300.000 K in ostali 350.000 K je pa par mesecev potem popolnoma izplačal. Tako je danes dr. Žlindra lastnik popolnoma nezadolžene graščine v vrednosti 650.000 kron. To je tisti dr. Šustersič, ki se je drznil na shodu klerikalnih backov trditi, da je ostal berač pri vsem svojem delovanju! To je tisti človek, ki pred 10 leti ni niti enega tisočaka imel, ki se pa danes kot veleposestnik šopiri

in živi potratno kakor kak knez. Ali si more kdo misliti, da je dr. Žlindra v teku 10 let 650.000 K kar iz zraka v žep priletelo, ali pa ni to tisto bogato plačilo, ki se mu je za njegovo „narodno“ delovanje od strani ubogih kmetov skupaj zneslo? Tak je tisti nesramni farizej, ki se javno za berača razglasa, dočim se valja v stošočakah, ki jih je nabral od siromašnega slovenskega naroda. Umevno je torej, da si on želi, da vsi drugi ljudje berači ostanejo, samo da si napolni on sam svojo beraško malho. Očveč bi bila vsaka nadaljnja beseda. V teh vrsticah je označeno vse farizejstvo političnega pustolovca in demagoga, nad katerim se zgraža ves slovenski svet. Tako je delo klerikalnega generala za — žep!

„Kmetška stranka“. — Še sanjajo nekateri o potrebi samostojne politične kmetške stranke; to gibanje pa zastaja le v bližnji gorški okolici, čez ne seže. To stremljenje smo označili že parkrat in dosegli smo tudi, da se umeva prav pri razsodnih ljudeh v okolici. Povdarjamo pa z nova, da nismo proti kmetški stranki kot stanovski stranki; če hočejo kmetje sami proučiti svoje kmetško vprašanje temeljiteje nego se je to dosedaj godilo, je to prav in v redu, ali da bi se tu kar nakrat izcimila iz te stanovske stranke politična, ki hoče postaviti svojega kandidata, proti temu pa smo odločno, ker bi se pri sedanjem položaju v gorški okolici le po nepotrebi cepilo moči ter oviralo delovanje onih, ki stremijo za tem, da se uresniči kmetške zahteve. Ta „kmetška stranka“ v gorški okolici, kolikor je je, pa kaže v vsem svojem gibanju le to, da hoče imeti svojega kandidata. Zakaj pa se je šele sedaj zbudila tik pred volitvami? Zakaj ni nastala že lani ali poprej, saj so bile razmere v kmetijstvu prav tiste kot so dandanašnji? Ta stranka je le stranka za volitve in ne kmetška stranka! In kakor more razvideti vsakdo, je njeno delovanje naperjeno proti oni stranki, ki ima v svojem programu delovanje za kmetijstvo v takem obsegu, kot ga nima nobena druga stranka na Gorškem. Naša ljudska stranka je nova stranka, postavljena na široko demokratično podlago. Kaj torej treba zopet nove stranke, ki govori o kmetijstvu tako kot program ljudske stranke? Kaj je je res potrebna? Mislimo, da odgovori vsakdo, da ne! In taka „kmetška stranka“ kot je ta v gorški okolici nima niti nobenega programa, niti ne ve, kaj hoče, samo po vsej sili hoče imeti kandidata. Torej za kandidata se gre in za nič drugega. Za kandidata — da bi imeli potem v gorški okolici kar 4 kandidate! Kdor ne vidi, kako se hoče s takim cepljenjem škodovati prav kmetijskim interesom, ta je slep, ki ne bo nikdar več videl.

Potemtakem bi si deli lahko v glavo tudi obrtniki in trgovci v gorški okolici, da hočejo imeti svojega kandidata. In teh je vendar tudi veliko! Potem se oglasi še kak stan, da bo zahteval svojega kandidata! Kam pa pridemo po tej poti? Ali bi ne bili skrajno smešni? Naše malenkostne razmere so pač take, da moramo delovati le skupno v okrilju velike stranke; če so pa posamezni stanovi organizovani stanovsko, prav, toliko lažje delo cele stranke!

Gospodarski svet v izvrševalnem odboru narodno-napredne stranke ima nabranega že polno gradiva o raznih kmetijskih vprašanjih. Okrajni in krajni odbori, ki pridno zborujejo, so nabrali že mnogo gospodarskega gradiva ter ga doposlali. To gradivo se bo obdelalo in dalo poslancem, da se na podlagi tega potegnejo na pristojnih mestih za uresničenje kmetijskih želja.

O Gregorčičevem shodu v Bovcu prinaša dandanašnja „Gorica“ lažnjivo poročilo. Pokazalo se je v nedeljo v Bovcu, da je zvezda sreče zapustila Gregorčiča tudi na Bovškem. Bovčani so prav vro nastopili proti Gregorčiču. Poročilo priobčimo prihodnjic.

Zmešalo se je možem pri „Gorici“, ki poročajo o ponesrečenem našem shodu na Vogrskem. Ta shod je v resnici tako lep vspeh, da mora biti klerikalce strah pred Vipavsko dolino. — Pa naj lažejo, nam prav; tako nehoté pomagajo naši stranki!

Kako lažejo. — Po farovških listih piše Kremžar, da je bilo v Sovodnjah na Fonovem shodu 300 ljudij. Bilo jih je pa 110 — kakor stoji v našem poročilu. Štel jih je natančno naš poročevalec, ki je bil na shodu. Kremžar vidi vse po dvoje, in če treba, tudi po troje.

Ubogi Pajerčič! — Pajerčič piše danes po svoji „Gorici“ o „pravih krivicah naših neuspehov“. — Revež je dolgo študiral in se

bal, kaj bi odgovoril na članka „dr. Gregorčič in njegova narodno-gospodarska politika“, ali niti ni mogel pogruntati; slednjič se je skoražil ter ponatisnil v svojem listu neke stare klobase. — Ne drži, don Antonio! Dandanašnji vidi cela dežela strašne posledice zveze Gregorčič-Pajer. — Pajerčič, zgubljen si!

Poslni vežbeniki Franjo Zorec v Ljubljani, Franjo Turel v Gorici in Vekoslav Krainz v Trstu so imenovani poštnimi asistenti za Pulj, oziroma za Gorico in Št. Peter na Krasu.

Vse ga zapušča, samo Dermastija se potlanj. Nobeden klerikalnih kolovodij v Gorici se niti ne zgame za Gregorčiča, vsi mu želijo padec, le Dermastija iz Ljubljane ga vodi po zaupnih shodih. Še ta ne dela tega iz simpatije do Gregorčiča, ampak čisto iz drugih nagibov. Gregorčič je osamljen. — Ubogi revež!

Ropas — Izpuščen iz zapora. — Socijalni-demokrat Ropas, ki je bil vsled klerikalne denunciacije aretiran, je bil včeraj na brzojavni ukaz iz justičnega ministerstva izpuščen iz zapora.

V političnem okraju gradiščanskem je volilcev za državnozbornske volitve 16.057. — V slovenskih občinah: v Devinu 224 volilcev, v Doberdolu 142; v Kožbani 310, v Medani 205, v Biljani 301. Potem je še obilo med lahi raztresenih slovenskih volilcev; dosti jih je tudi v krminski in tržiški občini.

V obeh volilnih okrajih Gradišče-Krmin in Tržič-Červinjan naj volijo svojega kandidata; kajti v slednjem volilnem okraju naj si ga tudi postavijo. Gre za to, da pokažemo, da živi obilo Slovencev v gradiščanskem političnem okraju!

Samo sovražstvo jih je. — Pišejo nam iz mesta gledé na pisavo po farovških listih: „Kako moramo ljubiti svoje sovražnike, nas uči Kristus, ki je svojim sovražnikom odpustil in je za nje molil, in nam je ukazal, da moramo sovražnike ljubiti. Kako pa nas učijo danes politikujoči nunci? Sovražiti svojega bližnjega, ako je naprednjak, iz dna svoje duše. Niti privatno občeovati ne bi smel več klerikalce z naprednjakom. Grom in peklo vsem, ki ne hodijo z njim, prokletstvo že na tem svetu ne le njemu naprednjaku, ampak celej njegovi družini, samo ker ne trobi v njihov rog, pa če je še tako dober kristjan. Drugo pa pride pri klerikalcih v poštev v slučaju, ako priseže kak brezznačajni „liberalce“ na njihovo bandero. Tudi če je največji brezbožnež, so mu odpuščeni vsi grehi; ni se mu treba bati umreti, ker pojde gorek v nebesa, da se le, kadar kaže, potrka na prsa, poveljujejo ga, in še svetnik lahko postane, da je le z njimi. Ali niso taki črni politiki razširjevatelji krive vere? Kajti njih nauk ne uči: ljubite svojega bližnjega, kakor samega sebe, ampak učijo ljudi sovražstva proti svojemu bližnjemu!“

Socijalnodemokratski kandidat v volilnem okraju Gradišče-Krmin je V. Pittoni. Postavili so ga v nedeljo na shodu v Gradišču ob Soči.

Socijalnodemokratski kandidat v volilnem okraju Tržič-Červinjan je neki Paguini. Postavili so ga na shodu v Tržiču.

Gasilno društvo v Senožečah priredi dne 5. majnika t. l. popoldan ob 4. uri veliko javno tombolo pred gostilno Malar. Po tomboli vrši se ples na prostem, pri katerem svira sl. postonjska godba. Med dobitki nahajajo se; 1 bik plemenjak, 1 štajerski plug s pluzno, 1 slamoreznica, 1 čistilnica za žito ter drugo gospodarsko-kmetijsko orodje. — Tablice za tombolo po 40 vin.

Razglas. — Priobčuje se, da se oddajo dne 27. aprila 1907. ob 9. uri predp. in naprej pri c. kr. okrajnem glavarstvu občinski lovi: Bilje — vsklicna cena 60 kron; Lom kanalski — vsklicna cena 30 kron. Pogoji se lahko poizvedo pri tem uradu. C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici, dne 17. aprila 1907.

Zemljišče na prodaj. — V bližini starega pokopališča v Gorici je na prodaj zemljišče pripravno za stavbo obsegajoče 107 sežnjev. — Natančnejše se izve v gostilni pri „Pete-linčku“ v Nunki ulici št. 32.

Listnica. — Nekaterim gg. dopisnikom: Prihodnjic. Za danes bilo nemogoče!

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Živnoroga na Kranjskem. — A. Domicelj v Zagorju na Notranjskem je opital enoletnega prešiča Jorkšizca na 230 kg; prodal ga je za 260 K. Pitan je bil prešič s koruzo.

Živnoroga na Štajerskem. — V Št. Juriju ob južni železnici na Štajerskem je zredil Jos. Zveglar vola težkega 950 kg; skupil je zanj 1000 K. 20 tednov staro telico in 14 tednov starega junca je prodal za 500 K.

Razgled po svetu.

V Ljubljani se je vršil v nedeljo shod narodno-napredne stranke, na katerem je kandidat župan Hribar ovrgel laži in podtikanja, katera mečeta nanj Šustersič in „Slovenec“. Šustersič ima velik strah pred Hribarjem, ker mu ta utegne precej razrušiti samodržstvo na Dunaju!

Hipotekarni dolgovi na Ogrskem je za 85 milijard kron.

Samomor. — V Trstu si je 42-letni Hugon Gortan najprej z britvijo prerezal vrat, potem pa je skočil iz svoje sobe na dvorišče, kjer so ga našli mrtvega.

Za ljudsko knjižnico na Opčinah. — Akademsko ferijalno društvo „Balkan“ v Trstu in društvo „Zvon“ na Opčinah priredita 5. maja t. l. veselico, katere dobiček je namenjen za ljudsko knjižnico na Opčinah.

Reka šteje sedaj prebivalstva 47.220. Leta 1900. je štela 39.123.

Petrov novič v Rusiji. — Na papežovo prošnjo je dovolila ruska vlada, da se sme v Rusiji nabirati Petrov novič.

V Opattijl zgradijo pomol, katerega je lani razdejal vihar. Stal bo okoli 200.000 K.

Mesto pogorelo. — Iz Manile poročajo: Velik požar je uničil mesto Joilo. Okoli 20.000 oseb je brez strehe.

Županom v Faznu je izvoljen zopet dr. Sime Kurelič, odvetnik tamkaj.

Na Puljski vlada živahno volilno gibanje. Prirejajo se shodi celo v krajih, kamor si prej skoro niso upali iz mesta. V Alturi je bil shod, na katerem je živo odmeval klic: Živi naš kandidat dr. Laginja! Laški listi hujskajo na vse načine proti Hrvatom.

Manevri avstro-ogrsko armade ob Italijanski meji. — Italijanski listi poročajo, da se bodo tudi letos vršile ob italijanski vztočni meji vojaške vaje avstrijske armade. Osma pehotna divizija v Inomestu se poda preko Brennerja na Trentinsko. Nasprotna četa, deželna bramba in kavalerija, ki se nahajati sedaj v Ljubljani, prideta v gorško okolico.

Društva „Akademija“, „Prosveta“ in „Sokol“ so ustanovila v Ljubljani „Simon Gregorčičevo javno knjižnico in čitalnico“, ki prične s svojim delovanjem 1. vel. travna 1907. Kdo ne ve, kolike važnosti so javne knjižnice in čitalnice za širjenje prosvete v narodu; koliko večjega pomena še bode Simon Gregorčičeva javna knjižnica in čitalnica, ki naj postane uzor in najpopolnjši zavod te vrste na Slovenskem.

Potopli so jo na Nevi prevozni parnik Arhangelsk. Na parniku so bili večinoma delavci. Utonilo jih je okoli 25.

Kerž luč. — Na londonski motorski razstavi je sedaj razstavljen nov svetilni plin, ki utegne izpodriniti elektriko in navadni plin. Novo izumljeno svetilo sestoji iz navadnega zraka in 1pol% petroleja. Užge se le tedaj, ako je napeljeno skozi poseben stroj. Luč je rdeče modrikasta, če se pa plamen obda z belo zaveso, postane luč jako močna in bela, vendar pa ne utruji oči, in prekaša celo elektriko in plinovo luč. Novi svetilni plin si lahko vsakdo sam v svojem stanovanju pripravlja s strojem, čigar cena je odvisna od njegove velikosti. Pri tem pa se prihrani 70 odstotkov. Stroj zavzema prav majhen prostor, stoji lahko na mizi in daje razsvetljavo za 20 sob. Tisoč kubičnih čevljev plina stane le 50 pfenigov.

Resna, pametna gospica
(Kranjica)

absolv. trgov. tečaja
vajena pisar. poslov,

išče službe za 1. maj.

Ponudbe: post. rest. Gorica 3
pod naslovom „Točnost“.

— SVETOVNO ZNANI —

BRATOV BRANCA V MILANU

jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

FERNET-BRANCA

Izšla je Občinstvo pri fotografu. brošura

Cena brošuri 20 v. Pismenim naročilom je pridjati 30 vin. v znamkah, na kar se odpošlje brošura franko.

Modre žene

Zahtevajo knjigo: „Motenje perijode“, spisal dr. med. Levis. — Knjige se razpošilja proti povzetju K 1'20 Pojasnila daje zastoj

P. ZIERVAS

Kalk 244 pri Kolinu (Köln) ob Rennu.

Srebrna svetinja na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 Srebrna svetinja na dunajski razstavi 1902

Najbolji škrob

GLANCINE

Fritz Schulz ml.

akc. družba v Eger in na Lipskem.

Glanzine daje najlepše perilo.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:

P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.

Gospa G. v M. piše:

„Vaše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica števil. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franko.

Senzacijonelnost novost.

Zelo po ceni!

Praktično!

Dalnogled 50-kratno povečanje.

Se lahko pritrdi na vsako palico.

1 komad K 2.—

3 „ „ 5.50

Odpošilja po povzetju: HENRIK WEISS,

Dunaj XIV./3. Sechshäuserstr. 5./24.

Naročite takoj in boste vznadoščeni!

Samo 6 dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

Orožja— municije,

predmeti za lov, dinamične patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles različnih sistemov. Lastna delavnica in popravilnica orožja dvokoles in šivalnih strojev.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzriegel)

„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.

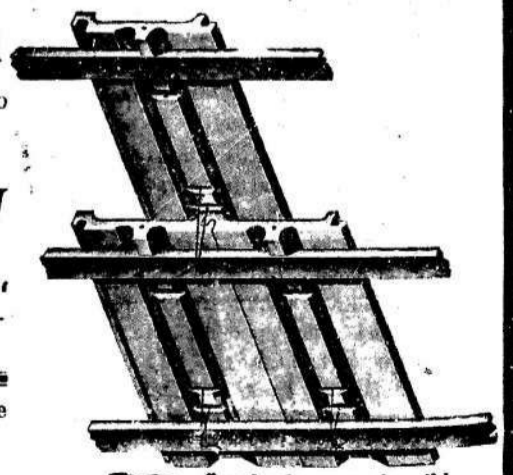
Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žlico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igua“, Via del Farnese 4.

cene steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim sveskom K 7.— pristo poštnine.